

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 366/2019-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť

██████████ ██████████ ██████████, zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Ellingerom, Wolkrova 41, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní sp. zn. PK-2T 23/2012 v súvislosti s vydaním príkazu na dodanie do výkonu trestu z 28. marca 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť ██████████ o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť ██████████

4. Zároveň sťažovateľ uviedol, že na základe vydaného príkazu na dodanie do výkonu trestu bol 9. apríla 2019 dodaný do výkonu trestu, čím podľa jeho názoru došlo k vážnemu pochybeniu špecializovaného súdu, a to z dôvodu, že nebolo rozhodnuté o podanej sťažnosti, ako je uvedené v predchádzajúcom bode. K tomu dodal: *„Je vážnym pochybením Špecializovaného trestného súdu, vydanie predmetného príkazu, nakoľko súd vedel o tom, že mojej obhajkyňi nebolo doručené uznesenie, voči ktorému môže v mojom mene podať sťažnosť s odkladným účinkom, pričom ešte skôr ako jej toto uznesenie súdy doručili, bol vydaný príkaz na dodanie do výkonu trestu. Bola podaná aj žiadosť o zrušenie predmetného príkazu na Najvyšší súd SR, nakoľko v tom čase som nemal vedomosť, kto predmetný príkaz vydal. Na túto žiadosť nebolo reagované.“* Dodal, že o príkaze na dodanie do výkonu trestu sa dozvedel až od polície, ktorá ho odvieďla do výkonu trestu z nemocnice, kde bol hospitalizovaný ako psychiatrický pacient.

5. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálehom takto rozhodol:

„1. Základné práva [redacted] podľa čl. 17 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PK-2T/23/2012 v súvislosti s vydaním príkazu na dodanie do výkonu trestu zo dňa 28. 03. 2019 porušené boli.

2. Najvyšší súd SR je povinný uhradiť [redacted] trovy konania v sume 415,15 € s DPH (slovom štyristopätnásťcelýchpätnásť) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Michala Ellingera (príprava a prevzatie zastúpenia a príprava a podanie listiny na súd), do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

6. Zároveň sťažovateľ navrhol, aby bola odložená vykonateľnosť príkazu na dodanie do výkonu trestu a aby bol z výkonu trestu prepustený.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,

- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 3 ústavy obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín a pri trestných činoch terorizmu do 96 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

Podľa čl. 17 ods. 4 ústavy obvineného možno zatknúť iba na odôvodnený písomný príkaz sudcu. Zatknutá osoba musí byť do 24 hodín odovzdaná súdu. Sudca musí zatknutú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

13. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v namietanom porušení čl. 17 ods. 1, 3 a 4 ústavy postupom špecializovaného súdu v napadnutom konaní špecializovaného súdu v súvislosti s vydaním príkazu na dodanie do výkonu trestu. Sťažovateľ namieta tú skutočnosť, že príkaz na dodanie do výkonu trestu bol vydaný a jeho dodanie do výkonu trestu bolo vykonané ešte pred tým, ako bolo rozhodnuté o námietke, ktorú podala jeho advokátka 1. apríla 2019. Z obsahu ústavnej sťažnosti ale zároveň vyplýva, že o sťažnosti, ktorú podal samotný sťažovateľ ako obvinený, rozhodnuté pred vydaním príkazu na dodanie do výkonu trestu bolo, a to tak, že bola zamietnutá.

14. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to

bud' pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 212/2019).

15. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že podľa § 45 zákona o ústavnom súde je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh požadovaného výroku rozhodnutia. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení tých práv a iba v súvislosti s tým postupom orgánu verejnej moci, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ dožaduje v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite ústavnej sťažnosti (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

16. Ústavný súd vo vzťahu k podstate námietok sťažovateľa v súlade so svojou konštantnou judikatúrou v prvom rade zdôrazňuje, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (III. ÚS 481/2018).

17. Podľa § 408 ods. 1 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu príslušného súdu prvého stupňa alebo odvolacieho súdu ihneď vydá príkaz na zadržanie odsúdeného na účel jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody a zároveň nariadi výkon trestu odňatia slobody a dodanie odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody, ak bol mu uložený trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky.

Podľa § 409 ods. 1 Trestného poriadku ak odsúdený pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody ochorie na takú vážnu chorobu, že dočasne nie je spôsobilý nastúpiť výkon trestu, pretože je v ústavnej zdravotnej starostlivosti, zašle súdu žiadosť o odklad výkonu trestu spolu s lekárskou správou o svojom zdravotnom stave nie staršou ako 30 dní...

Podľa § 409 ods. 2 Trestného poriadku na žiadosť predsedu senátu oznámi nemocnica pre obvinených a odsúdených, či zdravotnícke zariadenie Zboru väzenskej a justičnej stráže môže poskytnúť odsúdenému, ktorý požiadal o odklad výkonu trestu podľa odseku 1, potrebnú zdravotnú starostlivosť, alebo na aký čas navrhuje odložiť výkon trestu. Predseda senátu na potrebný čas odloží výkon trestu odňatia slobody, ak v zdravotníckom zariadení Zboru väzenskej a justičnej stráže nemožno poskytnúť potrebnú zdravotnú starostlivosť.

Podľa § 409 ods. 4 Trestného poriadku proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

18. Zo skutočností uvedených sťažovateľom v podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti opätovnému zamietnutiu jeho žiadosti o odklad výkonu trestu špecializovaným súdom z 5. marca 2019 podal sťažnosť, ktorá má podľa § 409 ods. 4 Trestného poriadku odkladný účinok, 14. marca 2019. O tejto bolo 27. marca 2019 rozhodnuté najvyšším súdom v konaní sp. zn. 5 Tost 11/2019 tak, že bola zamietnutá. Ako už bolo uvedené, špecializovaný súd vydal príkaz na dodanie do výkonu trestu 28. marca 2019. Teda až po rozhodnutí o podanej sťažnosti sťažovateľa. Podľa § 181 ods. 3 Trestného poriadku proti príkazu opravný prostriedok nie je prípustný. Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou, a to odsúdeným – sťažovateľom, a až po rozhodnutí o nej pri dodržaní jej odkladného účinku bol špecializovaným súdom vydaný príkaz na dodanie do výkonu trestu. Navyše, ústavný súd podotýka, že sťažovateľ neuvádza žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné usúdiť, že nemal možnosť sa pred ním podanou sťažnosťou poradiť so svojím právnym zástupcom.

19. Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite vrátane návrhu sťažovateľa na odloženie vykonateľnosti príkazu na dodanie do výkonu trestu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2019